

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ НАУК ТА УКРАЇНОЗНАВСТВА**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ**

Збірник матеріалів
II Міжнародної науково-практичної конференції
(17 – 18 березня 2022 р.)

Чернівці, 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ НАУК ТА УКРАЇНОЗНАВСТВА**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ**

Збірник матеріалів
II Міжнародної науково-практичної конференції
(17 – 18 березня 2022 р.)

**CURRENT ISSUES
OF SOCIAL AND HUMANITIES SCIENCES, AND THE HISTORY OF
MEDICINE**

Collection of materials of the 2nd International Scientific Practical Conference
(Chernivtsi, March 17-18, 2022)

Чернівці, 2022

ISBN 978-966-697-984-4

УДК : 3(08)

61(09)(08)

A 43

Актуальні питання суспільно-гуманітарних наук та історії медицини: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 17–18 березня 2022 р.). Буковинський державний медичний університет. Чернівці, 2022. 183 с.

До наукового збірника ввійшли наукові статті доповідей (матеріалів) учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання суспільно-гуманітарних наук та історії медицини» (м. Чернівці, 17–18 березня 2022 р.), що проводилася в Буковинському державному медичному університеті спільно з науковими установами й навчальними закладами освіти України, Румунії, Польщі, Республіки Молдови і Болгарії. Адресований науковцям, аспірантам, співробітникам закладів вищої освіти.

Current issues of social and humanities sciences, and the history of medicine: collection of materials of the II International scientific and practical conference (Chernivtsi, March 17-18, 2022). Bukovynian State Medical University. Chernivtsi, 2022. 184 p.

Scientific articles of reports (materials) of the participants of II International scientific and practical conference «Current issues of social and humanities sciences, and the history of medicine» (Chernivtsi, March 17-18, 2022) were included in the scientific collection. Conference was held at the Bukovynian State Medical University together with scientific institutions and educational institutions of Ukraine, Romania, Poland, Republic of Moldova and Bulgaria. The scientific collection is addressed to scientists, graduate students, employees of higher education institutions.

Головний редактор - д. мед. н., проф., в.о. ректора Буковинського державного медичного університету **Андрієць О.А.**

Відповідальний редактор - д. іст. н., проф., завкафедри суспільних наук та українознавства **Мойсей А.А.**

Редактори-упорядники: д. пед. н., проф. **Цуркан М.В.**,
к. філол. н., доц. **Максимюк М.В.**,
стар. лаборант **Лейзор Н.А.**

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ: Міністерство охорони здоров'я України, Буковинський державний медичний університет, кафедра суспільних наук та українознавства.

Рекомендовано до друку вченою радою Буковинського державного медичного університету (протокол No 11 від 22.06.2022 р.).

За достовірність наведених даних і посилань несе відповідальність автор публікації.

ISBN 978-966-697-984-4

©БДМУ,
© Автори статей, 2022

Розроблюючи нові назви, фармацевти використовують так зване словотворче препарування номенклатур: для створення позитивної оболонки номенклатури в її склад вводять форманти, що позитивно впливають на свідомість користувача, викликаючи ефект благодійності ліків – ГПЕР, СУПЕР, МАКСИ. Деякі форманти набули статус префіксів та суфіксів і використовуються в препозиції та постпозиції – гастроСАН, гіперСАН, САНартрит, гастроМАКС, МАКСИтон.

Використання аббревіатурного засобу словотворення дозволяє оптимізувати подання інформації про лікарський засіб: лікарська форма (альгіпор), фармацевтична дія (валоседан), хімічний склад (асфен), фірма-виробник (хомвіокорин). Аналіз словотворчої структури ННЛЗ дозволяє зробити висновок, що майже всі засоби аббревіації репрезентовані в цих назвах: ініціальний – ФІБС, слоговий – амітетравит, комбінований – аевіт, словоскладання – холензім. При цьому, ініціальний тип не є доцільним, оскільки інформація виступає у закодованому виді, але ж прагматична спрямованість ННЛЗ вступає в цьому разі у протиріччя.

Окремий тип складають номенклатури, створені на базі ініціального типу методом транскрипції – ДЦП, ОРЗ (хвороба) – децепін, оерзін (ліки).

Таким чином, використання аббревіації при номінації ЛЗ допомагає усунути протиріччя, що виникають, коли необхідно створити інформативно емку лексичну одиницю, яка була би при цьому лінійно короткою.

На сучасному етапі номенклатурної номінації виникають комбіновані назви, що складаються з національних та іншомовних елементів: Горпілс (горло+pills).

Створені в результаті індивідуального словотворення, ННЛЗ характеризуються мотивованністю, мають фонологічну тотожність зі звичайними термінами або загальними словами. Деякі з них стали міжнародними та розповсюдженими у багатьох мовах. Формально-семантична конденсація всього обсягу інформації, яка міститься в номенклатурній назві, дозволяє створити образність на базі виникнення асоціативних зв'язків з існуючою реальністю, що сприяє укріпленню номенклатурної назви.

Звягіна Анна,

кандидат філологічних наук,

Запорізький державний медичний університет

(м. Запоріжжя, Україна)

ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ «УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ» У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Разом із входженням України до міжнародного освітнього простору поступово збільшилася і кількість іноземних студентів, які навчаються в українських ВНЗ різного профілю. Велика частка їх припадає на медичні

університети. Зокрема, у Запорізькому державному медичному університеті зараз навчаються понад 3500 іноземних громадян із 42 країн світу.

Поступово в усіх ВНЗ дисципліна «Російська як іноземна» замінюється «Українською як іноземною». Останнім часом було зроблено багато кроків для уніфікації програм викладання, видано достатньо багато підручників та посібників, створені курси та літні школи.

Термін «дидактика» вперше був використаний у 1613 році німецькими педагогами Кристофом Хельвігом і Йохимом Юнгом. У своїй праці Я. А. Коменський виклав основи теорії навчання: зміст освіти, дидактичні принципи, методика організації системи, зробив спробу виявити закономірності навчання [3, 6]. У радянський період плідно працювали в галузі дидактики А. Алексюк, Ш. Ганелін, Є. Голант, П. Груздєв, В. Загв'язинський Л. Занков, Б. Єсіпов, М. Данилов, В. Краєвський, І. Лернер, М. Махмутов, В. Онищук, М. Скаткін [1]

Предметом дидактики як науки на сучасному етапі її розвитку є процес освіти і навчання, взятий в цілому. На противагу їй предметна розглядає зміст, методи і форми організації навчання окремих дисциплін [2; 4]. Саме в руслі предметної дидактики розглядаємо вивчення дисципліни «Українська як іноземна» і *мету* нашого дослідження вбачаємо у розгляді основних дидактичних аспектів її викладання у медичному університеті. Мета роботи обумовлює і виконання ряду *завдань*: визначити дидактичні аспекти викладання дисципліни «Українська як іноземна»; дослідити специфіку їх реалізації у медичному університеті. Названа дисципліна викладається у Запорізькому державному медичному університеті для спеціальності «Медицина» англійської форми навчання протягом 1-3 курсу. *Предметом* її вивчення є сучасна українська літературна мова.

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є практичне володіння мовою на рівні, достатньому для здійснення пізнавальної діяльності в соціокультурній і навчально-професійній сферах.

Серед *методів навчання* використані: *діагностування* (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); *інформування* (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль); *самостійна робота* (дослідження наукових та інформаційних джерел); *практична робота* (виконання тренувальних вправ та завдань); *розвиток творчої діяльності* (здійснення мовних розвідок). *Видами контролю* є : поточний, етапний, рубіжний, підсумковий.

Методи контролю на заняттях передбачено такі: усне опитування; виконання тренувальних вправ і творчих завдань; блок тестових завдань; самостійна робота; написання рефератів і наукових повідомлень. Серед *форм підсумкового контролю* успішності навчання: залік на 1 і 2 курсах та іспит на 3 курсі як для завершеної дисципліни [5, 8].

Методичне забезпечення складається з кількох компонентів. З них НМКД дисциплін, силабус, програма, завдання, критерії оцінювання та посилання на онлайн-курс для самостійної роботи розміщені в Е-бібліотеці навчальних матеріалів, доступної на сайті ЗДМУ. Окрім того, університетом обрана

платформа MS TEAMS як основна для онлайн-навчання, у ній же відбуваються відпрацювання під час карантину, а також викладаються додаткові навчальні, у тому числі відеоматеріали, протягом навчального року.

Основним завданням викладача, що працює зі студентами першого курсу, є необхідність ознайомлення їх з формами проведення занять в університеті. Таким чином підготовка до занять потребує від викладача напрацювання нестандартних та індивідуальних форм роботи. Розпочате продовжується і на другому курсі, де такі навички поглиблюються та автоматизуються.

Протягом третього року вивчення «Української як іноземної», що є початком поглибленої професійної підготовки, тож готуємо студентів до спілкування з пацієнтами у лікарнях, тож велика увага приділяється діалогічному мовленню та усній комунікації.

Висновок Отже, у дидактиці можна виділити такі компоненти як: мета навчання, зміст, методи, система навчальних засобів, організаційних форм контролю та оцінювання знань.

Навчальна дисципліна «Українська як іноземна» призначена для підготовки фахівців спеціальності 222 «Медицина». У Запорізькому державному медичному університеті вона викладається для здобувачів вищої освіти англійської форми навчання з першого по третій курс. Результатом вивчення дисципліни є практичне оволодіння сучасною українською літературною мовою від рівня А1 до рівня В2 на останньому курсі і набуття інтегральних, загальних і фахових компетентностей. Використання технічних засобів сприяє підвищенню якості вивчення та покращенню результату.

Досвід застосування дидактичних аспектів при вивченні «Української як іноземної» може бути використаним як для викладання аналогічного предмету у ВНЗ іншого напрямку, так і для викладання української мови в іноземних студентів загалом.

Список використаних джерел

1. Дидактичні аспекти викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» в педагогічному ВНЗ / І. М. Толмачова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах: зб. наук. пр. К.; Запоріжжя, 2016. Вип. 50 (103). С.448–454.
2. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник / І. В. Зайченко. 3-тє видання, перероблене та доповнене К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
3. Максименко В. П. Дидактика: курс лекцій: Навч. посіб. / В.П.Максименко Хмельницький: ХмЦНП, 2013. 222 с.
4. Малафіїк І.В. Дидактика: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 397 с.
5. Українська мова як іноземна: примірний програма навчальної дисципліни підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей : 222 «Медицина», 221 «Стоматологія», 226 «Фармація» / уклад.: С. М. Луцак, Г. Я. Іванишин та інші. К., 2017. 130 с.